

Resmi adı	Ürdün HaŐemi Krallığı
Yönetim Şekli	Anayasal MonarŐi - Krallık
Devlet Başkanı	Kral Abdullah ibn Hüseyin al-HaŐemi
BaŐbakan	Nader al - Dahabi
Yüzölçümü	89,206 km ²
Nüfusu	5.1 milyon (2004 sayımı)
Ort. yaŐam süresi	78.55
Okuma yazma oranı	% 89.9
İklim	Sıcak yaz mevsimi; kışlar serin ve yağışlı
Resmi Dil	Arapça
Başlıca Şehirler	Amman(başkent), Irbid, Zarqa, Balka, Mafraç
Para Birimi	Ürdün Dinarı (JD)
Kur	Sabit Kur:1 ABD \$ = 0.709 JD
Zaman Dilimi	GMT+2 (Türkiye ile aynı)

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2004	2005	2006	2007	2008*	2009*
GSYİH(milyar dolar)	11,413	12,611	14,839	16,532	20,068	21,041
Reel Büyüme Hızı (%)	8.4	7.3	6.3 ¹	6.6	5.6	3.1
Enflasyon Oranı (ortalama,%)	3.8	4.2	7.4	5.4	14.9	1.7
Nüfus (milyon)	5.4	5.5	5.7	5.9	6.0	6.1
Fob İhracat (milyon \$)	3,883	4,301	5,204	5,829	7.8	7.0
Fob İthalat (milyon \$)	7,261	9,317	10,260	11,235	15,000	12,300
Cari İşlemler Dengesi (milyon \$)	89	-2,228	-1,888	-2,056	-1,4000	-1,4000

Kaynak: Economic Intelligence Unit *EIU tahmini rakamları

Orta Doğu Bölgesi'nin yükselen pazarlarından biri olan Ürdün, bölgedeki siyasi istikrarsızlığın olumsuz etkilerine rağmen ülke ekonomisinin dış dünyaya entegrasyonu yönünde ekonomik reformlarını sürdürmüş ve yabancı yatırımcıların ilgi göstermeye başladığı bir ülke konumuna gelmiştir. Özellikle 2003 yılı Irak Savaşını takiben Iraklıların Ürdün'e yerleşmeleri ve Irak'ta faaliyetleri olan ABD'li firmaların Ürdün'ü bir üs olarak seçmelerinin ülke ekonomisinde olumlu etkileri olmuştur. Ancak, ülkenin kısıtlı kaynaklara sahip olması ve petrol ithalatçısı olması ekonomide bir takım kırılma noktalarına neden olmaktadır.

Özellikle IMF ve Dünya Bankası ile ilişkileri bağlamında Ürdün özel sektör girişimlerini geliştirmeye çalışsa da ekonomide halen kamunun ağırlığı hissedilmektedir.

Artan yatırım ve özel tüketime bağlı olarak 2006 yılında % 6.3 olarak gerçekleşen ekonomik büyüme 2007 yılı rakamları ile % 5.7 seviyesine ulaşmıştır. Ancak, global ekonomik krizin de etkisiyle, Ürdün GSYİH'nın 2008 yılında %5.6'dan 2009 yılında %3'e düşmesi beklenmektedir. ABD'nin, Ürdün'ün en önemli ihracat pazarlarından birisi olması nedeniyle ekonomideki yavaşlamanın devam etmesi beklenmektedir.

Ülkede, özellikle Ürdün'e yerleşmek isteyen Iraklı'lardan dolayı gayrimenkul ve inşaat sektörlerinde büyük talep yaşanmaktadır.

Irak'ta yaşanan ABD askeri müdahalesinin ardından Ürdün'ün konumu Irak ve çevredeki diğer bölgeler için daha fazla önem kazanmıştır. Irak'ta yapılacak yatırımlar veya kurulacak ilişkiler önemli bir ölçüde Ürdün üzerinden yapılmaktadır. Akabe limanı ABD ve AB'den Irak'a iletilmek üzere gelen ürünler için bir merkez konumuna gelmiştir. Akabe 2001 yılında "özel yatırım

bölgesi” olarak yapılandırılmıştır. Bu da gümrük vergisi muafiyeti, düşük vergilendirme gibi ayrıcalıkları yatırımcılara sunmaktadır.

2008 yılında dünyada artan petrol ve gıda fiyatlarına paralel olarak enflasyon artış trendine girerek 2007 yılında %5.4 seviyesinden 2008 yılında %14.9'a yükselmiştir. Ancak, 2009 yılında gerileyen petrol ve gıda fiyatlarına paralel olarak enflasyon oranının da keskin bir düşüş göstererek %1.7'ye gerilemesi beklenmektedir. İşsizlik Ürdün'de en önemli sorun olmaya devam etmektedir. 2008 yılı verilerine göre işsizlik oranının %12.9 oranında olduğu tahmin edilmektedir.

Ürdün'ün 2000 yılı Ocak ayında Dünya Ticaret Örgütü (WTO)'ne kabulü, hükümet çevrelerinde Ürdün'ün liberalleşen ekonomisi ve dünya ekonomisine başarılı entegrasyonu olarak kabul edilmiştir. Ancak özel sektör temsilcileri gümrük oranları ve korumaların tedricen düşürülmesiyle ucuz yabancı ürünlerin piyasaya girerek Ürdünlü üreticinin rekabet gücünü azaltacağını düşünmektedir. Diğer taraftan Ürdün'ün Dünya Ticaret Örgütü'ne kabulünün başta bilişim teknolojisi alanında olmak üzere yabancı yatırımın ülkeye gelmesini kolaylaştıracağı öngörülmektedir.

ÜRDÜN-ABD SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

Ürdün-ABD Serbest Ticaret Anlaşması, 24 Ekim 2000 tarihinde imzalanmış, ABD Kongresi ve Ürdün Parlamentosunda onaylanarak 2001 yılı Aralık ayında yürürlüğe girmiştir. Söz konusu anlaşma ile Ürdün, Kanada, Meksika ve İsrail'den sonra ABD ile STA yapan 4. ülke olmuştur. Anlaşma uyarınca, 10 yıl içerisinde başta tekstil ve gıda maddeleri olmak üzere bir çok ürünün gümrük vergilerinin kademeli olarak sıfırlanması ve/veya düşürülmesi öngörülmektedir. Ürdün'den ABD'ye ihrac edilen ürünlerin %96'sı ABD'ye gümrüksüz girmektedir.

Ürdün'ün Amerika'nın dışında AB ile bir Ortaklık Anlaşması ve Singapur ile Serbest Ticaret Anlaşması mevcuttur. Ürdün, ayrıca 1 Ocak 2005 tarihinde yürürlüğe giren Arap Ülkeleri Serbest Ticaret Bölgesi(GAFTA) üyesidir.

ÖZELLEŞTİRME

Ürdün Hükümeti'nin devletin ekonomideki payını azaltmak ve özel sektörü canlandırmak adına özellikle 90'lı yıllarda uygulamaya başladığı özelleştirme programı yoğun bir şekilde olmasa da devam etmektedir. Bugüne kadar gerçekleştirilen toplam 64 özelleştirmeden 2 milyar dolar değerinde gelir elde edilmiştir.

Yüksek Özelleştirme Komitesi (EPC) özelleştirme programını yürüten organdır. Bugüne kadar tamamlanan özelleştirme projeleri arasında Ürdün Çimento Fabrikaları Fransız Lafarge tarafından, Ürdün Su İdaresi Fransız Suez Grup tarafından, Arap Potas firması Kanadalı PCS tarafından satın alınmıştır. Nisan 2006'da Ürdün Telekom Firması(JT)'nin %51'lik hissesi France Telecom'a satılmış, son olarak Merkezi Elektrik Üretim Şirketi (Central Electricity Generating Company)'nin %51'lik bölümü Mayıs 2007'de satılmıştır.

Son olarak da Ürdün Havayolları'nın (Royal Jordanian) özelleştirmeye tabii tutulmuştur. Bir sonraki etap olarak ise elektrik sektöründe Elektrik Dağıtım Şirketi'nin %100'ünün satışı öngörülmektedir. Özelleştirme programında önemli özelleştirmeler arasında, Ürdün Posta Şirketi'nin satışının yanısıra Samra Enerji Santrali'nin satışı yer almaktadır.

Bu özelleştirme girişimlerinin yanında iletişim sektöründe serbestleşmeye gidilmiştir. 2005 yılı itibariyle Ürdün Telekom Şirketi (JTC)'nin tekelinin kaldırılması ile birlikte çoğunluğunu Kuveyt'in MTC şirketinin sahip olduğu Fastlink ve ayrıca La Silkee şirketleri Ürdün iletişim pazarında yer bulmuşlardır. Bu şirketlere Bahreyn'in Batelco şirketi de internet hizmeti ile dahil olmuştur.

TARIM ve HAYVANCILIK

Tarım sektörü, Ürdün'ün en başarılı sektörü olmaya devam etmektedir. Sektör, tahıl üretiminin ağırlıklı olduğu dağlık bölgeler ve meyve ile sebzenin yetiştirildiği Ürdün Vadisi olarak ikiye ayrılmıştır. Tahıl üretimi hava koşullarına bağlı olarak yıldan yıla değişim göstermektedir. Tahıl üretiminin büyük bölümünü buğday oluştururken, mercimek ve nohut üretimi de yapılmaktadır. Üretim iç talebi karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Ülkenin yıllık tahıl ihtiyacı ortalama 650.000 ton iken, üretim 30.000-70.000 ton civarında gerçekleşmektedir. Ürdün Vadisinde ise özellikle domates, salatalık, narenciye, muz, patlıcan, lahana ve üzüm yetiştirilmektedir. Ürünlerin bir bölümü Körfez ülkelerine ihraç edilmekte, Avrupa ülkelerine ihracat için girişimde bulunulmuşsa da ambalajlama, kalite kontrolü ve yüksek navlun giderlerinden dolayı bu girişimler sonuçsuz kalmıştır.

Ürdün, kırsal alanların kısıtlı olması, ithal yem ürünlerinin maliyetinin yüksek olması ve Suudi Arabistan'a ihraç edilen yüksek fiyatlı et ürünlerinin getirisinin fazla olması gibi nedenlerle kırmızı et ihtiyacının ancak yaklaşık %30'unu yerel kaynaklardan karşılayabilmektedir. Bununla birlikte süt ürünleri sanayii büyüme göstermiş olup süt tozu dışında yerel ihtiyacın tamamını karşılayabilmektedir. Hayvancılık alanında en büyük başarı kümes hayvanları ve yumurta üretiminde yaşanmış olup bu alanda da yerel ihtiyacın tamamı yerli üretimden karşılanabilmektedir. Ülkede, Kümes hayvanı eti üretimi yaklaşık 120.000 ton olup, süt üretimi yaklaşık 250 ton, yumurta üretimi ise 35 ton civarındadır.

ULAŞTIRMA

1948 yılına kadar Ürdün, Haifa Limanına bağımlı olmuş, ancak Haifa Limanı'nın İsrail'e geçmesiyle Akabe Limanı gelişmiş ve özellikle 1980'li yıllarda İran – Irak savaşı döneminde Irak'a gönderilen malların giriş noktası olarak rol almıştır. Irak Savaşı'nı takiben Akabe Limanı'nda yaşanan yoğunluk nedeniyle, Akabe Limanı'nın yenilenmesi için 200 milyon dolarlık bir yatırım öngörülmektedir.

Ürdün'ün İsrail ile barış anlaşması imzalamasıyla Ürdün, Akdeniz ve Arap kıtası arasında bir bağlantı noktası görevini üstlenmeyi istemektedir. Ürdün

6.200 km'lik karayoluna sahip olmakla beraber, Akabe Limanı'na fosfat taşımalarını sağlayan yalnızca 620 km'lik bir demiryolu bulunmaktadır.

Ülkenin ulusal havayolu şirketi Ürdün Havayolları'na ilaveten RayaJet ve Jordan Aviation 2005 yılında faaliyete geçen iki özel havayolu şirketi olmuştur.

Irak-Ürdün arasında yer alan Karameh Sınır Kapısı'nın yenilenmesi, aynı sınır kapısında bir Serbest Bölge kurulması, Irak ve Ürdün arasındaki yolun yeniden inşası ulaştırma alanında yer alan önde gelen projelerdir.

Ürdün Hükümeti, 2007 yılı sonuna kadar Ulusal Havayolu Royal Jordanian'ın %74'lük hissesinin satılacağını açıklamış olmakla birlikte 2007 sonu itibariyle söz konusu satış henüz gerçekleştirilmemiştir.

ENERJİ

Petrol

Ürdün'ün kendine ait petrol kaynakları bulunmamaktadır. Savaş öncesi dönemde Irak'ın Ürdün'e sattığı sübvansiyonlu petrol ithalatı durmuş ve Ürdün, petrolü dünya fiyatlarından almaya başlamıştır. Savaş öncesi dönemde Ürdün'ün Irak'tan petrol ithalatı BM tarafından özel bir izinle, genel ambargo uygulamasından ayrı tutularak yapılmaktaydı.

Ürdün'ün Zarqa'da bir petrol rafinerisi bulunmakta Hükümet rafinerisinin 90.400 varil/gün olan mevcut kapasini 150.000 varil/güne çıkartmayı planlamakta ve bu çerçevede 700 milyon dolarlık bir tevsii öngörmektedir.

Devlet Doğal Kaynaklar İdaresi petrol arama faaliyetlerini desteklemektedir. Trans Global Şirketi Arap Vadisi bölgesinde çalışmalar yapmakta, bunun yanında bazı küçük arama şirketleri ülkenin belirli bölgelerinde petrol aramalarını sürdürmektedir. Hükümet yabancı yatırımı ülkeye çekmek amacıyla petrol sektörünü özelleştirmeyi planlamaktadır. Ürdün'e petrol gemiyle Hürmüz Boğazı üzerinden ve Sumed boru hattı yoluyla ulaşmaktadır.

Doğalgaz

Ürdün'ün 230 milyar ft³ doğalgaz rezervi ve Risha sahasında bir gaz tesisi bulunmaktadır. Tesisin günlük üretimi ortalama 30 milyon ft³ olup Ürdün'ün elektrik ihtiyacının %10'unu karşılayan bir elektrik santralinde kullanılmaktadır.

Mısır ve Ürdün arasındaki 270 km'lik doğal gaz boru hattı faaliyete geçmiş olup, söz konusu boru hattı kanalıyla Ürdün'e yılda 1 milyar m³'lük doğal gaz ulaşmaktadır. Doğal gazın Aqaba'dan ülkenin Kuzeyine taşınması için 270 milyon dolar değerinde, 393 km uzunluğunda bir boru hattı inşası için bir Ürdünlü firmaya 2004 yılında lisans verilmiştir. Doğal gazın Amman ve Akabe'de konutlara dağıtımı konusunda da fizibilite çalışmaları başlamıştır.

Ürdün-Mısır doğalgaz boru hattının Suriye, Lübnan, Kıbrıs ve Türkiye'yi de kapsayacak şekilde genişletilmesi öngörülmektedir. Mısır-Ürdün arasındaki bölümü tamamlanmış ve Ürdün sınırı ile Humus şehri arasındaki kısmının inşaatı devam etmekte olan hattın 2009 yılında Türkiye'ye ulaşması beklenmektedir.

Elektrik

Ülkenin hemen hemen tüm elektrik ihtiyacı kamuya ait Devlet Elektrik Enerjisi Şirketi (NEPC) ve kuruluşları tarafından sağlanmaktadır. 400 MW kapasitesi ile Zarqa Elektrik Santrali ve 650 MW kapasitesi ile Akaba Elektrik Santrali ülkenin iki önemli elektrik enerjisi kaynağıdır. Elektrik ihtiyacı ülkede yılda ortalama %10 oranında artmakta olup 2007 yılında elektrik enerjisi üretimi 10.8 milyar kwh olmuştur. Elektrik üretiminin %34'ü sanayi tarafından tüketilmektedir. Hükümet, Merkezi Elektrik Üretim Şirketi(CEGCO)'nin %60'ını, Elektrik Dağıtım Şirketi'nin %100'ünü satmayı hedeflemektedir.

MADENCİLİK

Ürdün'ün en büyük sektörü fosfat ve potas işlemedir. Fosfat madenciliği Jordan Phosphate Mines Company (JPMC) tarafından kontrol edilmektedir. 7 milyar tonluk fosfat rezervi olan madenler, ülkenin Güney Doğusu'nda Suudi Arabistan sınırında yer almaktadır. JPMC firması, Japon ve Hintli firmalarla ortaklık oluşturarak gübre üretimi yapmaktadır. Arab Potash Company (APC) ise potas üretimini elinde bulundurmaktadır. APC ile birlikte Jordan Dead Sea Industries Company (JODICO) gübre ve kimya alanında da birtakım projeler geliştirmektedir. 2005 yılında 6,4 milyon ton olan fosfat üretimi 2006 yılında 5,9 milyon tona düşmüş olmakla birlikte Ürdün, halihazırda dünyanın en büyük üçüncü fosfat tedarikçisi konumundadır.

İMALAT SANAYİ

Ürdün, iç piyasanın düşük alım gücü ve gümrük vergilerinin düşürülmesi nedeniyle ülkeye giren ucuz ithal ürünleri gibi nedenlerle önemli bir imalat sanayiine sahip bulunmamaktadır. Özel yatırımcılar çoğunlukla gıda işleme, tekstil, tüketim ürünleri ve inşaat malzemeleri gibi hafif sanayi faaliyetlere yönelmiş durumdadır. Fosfat ve çimento gibi ağır sanayiler, imalat sanayiinin temel taşları olmaya devam etmektedir. Çimento, petrol arıtma ve gübre gibi büyük ağır sanayiler devlet kuruluşlarının elinde olup bununla birlikte yabancı yatırımcıların iştiraki teşvik edilmektedir.

Farmasötikler Ürdün sanayii içindeki payını artırmış olup 2005 yılında 281 milyon dolar olan ihracat gelirleri 2006 yılında 298 milyona yükselmiştir. Ürdün'de ilaç sektöründe 17 firma faaliyet göstermektedir. Üretim %75'i başta Cezayir, Suudi Arabistan, Sudan ve BAE'ye ihraç edilmektedir.

Otomotiv ve otomotiv yan sanayi sektöründe 10 firma faaliyet göstermekte olup, bu firmalardan ikisi binek otomobil montajı yapmakta diğerleri ise yedek parça üretimi gerçekleştirmektedir.

ALTYAPI VE İNŞAAT

Ürdün halihazırda su israfını önlemeye ve yeni kaynak yaratmaya yönelmiştir. İlk etapta Amman Su Dağıtım Şebekesinin iyileştirilmesi öngörülmektedir. Eskiye borular ve bağlantılar nedeniyle şebekeye pompalanan suyun % 50'si kayba uğramaktadır. Ürdün'ün toplam su ihtiyacının 2010 yılında yılda 1.5 milyon metreküp olacağı tahmin edilmektedir.

Ürdün'ün su ihtiyacı konusunda önemli bir proje olan Al Mujib Barajı inşaatının tamamlanmasıyla Ürdün'ün su depolama kapasitesi 221 milyon m³'e ulaşmıştır. İnşaatı Özaltın firması tarafından yürütülen Wihdeh Barajı'nın tamamlanmasıyla Ürdün'ün su depolama kapasitesinin 340 milyon m³'e çıkması beklenmektedir.

TURİZM

Ürdün Vadisi İdaresi Ölü Deniz kıyısında turizm projelerinde kullanılmak üzere leasing yoluyla sekiz adet arsa tahsisi gerçekleştirmiştir. Bunlara ilaveten, Akabe Körfezinde planlanan yeni turizm kompleksleri ile potansiyelin dolması beklenmektedir. 2006 yılında ülkeyi 6,6 milyon turist ziyaret etmiş ve turizmden 1,64 milyar dolarlık gelir elde edilmiştir. 2006 yılında Körfez ülkelerinden gelen turistler toplam ziyaretçilerin yaklaşık %30'una karşılık gelmekte olup bir önceki yıla göre %8,4 oranında artış kaydedilmiştir. ABD'den gelen ziyaretçilerin sayısında da %46,4'lük bir artış yaşanmıştır. Ürdün'de son dönemde sağlık turizmi de önemli gelişme kaydetmiştir. Tedavi amacıyla ülkeye yılda 100.000 turist gelmektedir. Ülkede 97 hastane faaliyet göstermektedir.

Dünya Bankası, Şubat 2007'de Ürdün Hükümeti'ne birtakım turizm projelerinde kullanılmak üzere 56 milyon dolar değerinde kredi tahsis etmiştir.

ÜRDÜN'ÜN ÖNCELİKLİ YATIRIM PROJELERİ

Ürdün Petrol Rafinerisinin İyileştirilmesi ve Tevsii Projesi

Proje Değeri: 700 milyon ABD Doları

Amaç:Rafinerinin Tevsii ve kapasite arttırımı

Proje Tanımı:Damıtma ve depolama kapasitesinin arttırılması, kurşunsuz benzin üretimine yönelik isomerasyon ünitelerinin yapımı.

Proje Süresi:2006-2008

Kızıl Deniz-Ölü Deniz Projesi

Proje Değeri:4-5 milyar ABD Doları

Amaç:Kızıl Deniz'den Ölü Deniz'e su pompalanması. Projede ayrıca tuzlu sudan tatlı su elde edilmesine ve enerji üretimi de yer almaktadır.

Proje Tanımı:Kızıl Deniz'den Ölü Deniz'e su taşınması, tuzlu sudan içme su elde edilmesine yönelik desalinasyon tesisi yapımı ve içme suyunun dağıtımı.

Aqaba-Irak Sınırı Arasındaki Karayolu'nun Genişletme ve İyileştirme Projesi

Proje Değeri: 723 milyon ABD Doları

Amaç:Aqaba-Irak sınırı arasındaki yolun genişletilmesi ve iyileştirilmesi

Proje Tanımı:Yolun Aqaba-Ma'an arasındaki bölümünün bakım çalışmaları, Ma'an-Irak Sınırı arasındaki yolun 2 şeritten 4 şeride çıkarılması ve iyileştirme çalışmaları

Ürdün Fonu

Deutsche Bank, Atlas Yatırım Grubu ve Foursan Grup tarafından kurulmuş olan Ürdün Fonu, Ürdün'ün yatırım imkanlarından faydalanmak isteyen firmalara destek vermektedir.

DIŞ TİCARET

2008 yılında petrol fiyatlarındaki artışın da etkisiyle Ürdün'ün ithalatı bir önceki yıla göre %33 oranında artmıştır. Ürdün'ün 2006 yılında gerçekleştirdiği toplam ithalatta 2.023 milyon dolar ile en büyük yeri ham petrol tutarken onu ulaştırma ekipmanı, tekstil ipliği ve telekomünikasyon ekipmanı ile gıda ve hayvancılık ürünleri izlemiştir.

Ürdün'ün 2008 yılı ihracatı bir önceki yıla göre ortalama %34.4 oranında artış göstererek 7.8 milyar dolara yaklaşmıştır. Başlıca ihracat kalemleri giysi, fosfat ve potas, farmasötikler, sebze, gübre ve bitkisel yağlardan oluşmuştur.

Ürdün'ün ihracatı siyasi faktörlerden etkilenmektedir. Bu çerçevede 2001 yılından bu yana ABD, Ürdün malları için en önemli pazarı oluşturmakta olup Irak'a yetişmiş durumdadır. Ürdün'ün 2001 yılında 1,91 milyon dolar olan ABD'ye ihracatı, 2006 yılında 4,09 milyar dolara yükselmiştir. Bu durum ABD ile ekonomik ve siyasi ilişkilerin önemini ve Nitelikli Sanayi Bölgesi projelerinin rolünü ortaya koymaktadır.

Dış Ticaret açığının 2009 yılında azalan petrol fiyatları ile birlikte ile birlikte azalması ve 2009-2010 döneminde 5.4 milyar dolara gerilemesi beklenmektedir.

ÜRDÜN PAZARINA İLİŞKİN FAYDALI BİLGİLER

YATIRIM ORTAMI

Ürdün'de 2002 yılında kabul edilen Yatırım Yasası'ndan bu yana yatırımlar önemli bir artış sergilemiş olup 2005 yılında %80 olan yatırımların büyüme oranı 2006 yılında %144'e yükselmiştir. Bu çerçevede yerel yatırımlar 2005-2006 yılları arasında %100 artarken yabancı yatırımların artış oranı %205 olmuştur. Yabancı yatırımların %91'i Arap dünyasından gelmiştir. 2006 yılında Ürdün'de gerçekleşen yabancı yatırımların %62'si Suudi Arabistan kaynaklı olup %11'i Irak, %8'i Kuveyt, %4'ü BAE ve %2'si ABD kaynaklıdır. Söz konusu yatırımların 520 tanesi sınai projelere, 31 tanesi tarım projelerine, 20 tanesi ise otel inşaatına yönelmiştir.

Ürdün, geçtiğimiz yıllarda artan petrol fiyatlarından olumsuz etkilenmekle birlikte Körfez bölgesindeki likidite artışından faydalanmaktadır. Bu çerçevede Körfez sermayesi genel olarak Başkent Amman, Ölü Deniz ve Akabe'de gayrimenkul geliştirme yatırımlarıyla ilgilenmekle birlikte sınai ve altyapı yatırımları da Körfez ülkeleri için ilgi çekici yatırımlardır.

Kuveyt-Ürdün Holding Şirketi, önümüzdeki beş yıl içinde Ürdün'e 1 milyar dolar yatırım yapma niyetinde olduğunu açıklamıştır. Temmuz 2006'da Kuveyt Global Yatırım Evi, Ürdün'de 200 milyon dolar'ın üzerinde gayrimenkul yatırımı gerçekleştirmeyi planladığını açıklamıştır. Bahreynli Körfez Finans Evi Ürdün'e ilgi gösteren kuruluşlardan bir diğeri olup Amman ve Ölü Denizde lüks tesis ve spa yatırımları için 1 milyar doların üzerinde yatırım yapmayı planlamaktadır. Bahreyn Yatırımcılar Bankası da Ölü Deniz'de 150 milyon dolarlık bir tesis geliştirme projesine ilgi duyduğunu açıklamıştır. BAE yatırımcıları da bölgeyle ilgilenmekte olup Dubai Holdings'in bağlı kuruluşu Ürdün Dubai Capital, Akabe ve Amman'da Al Abdali kentsel gelişim projesinin ihalesini kazanmıştır. 2006 yılı sonu itibarıyla Dubai'nin en büyük emlak grubu olan Emaar da Ürdün emlak pazarına girmiş olup Ölü Deniz'de 150 milyon dolarlık bir projeyi üstlenmiştir.

Ancak, son dönemde azalan petrol fiyatlarına bağlı olarak Körfez Bölgesi'nden gelen yatırım miktarında yavaşlama olması beklenmektedir.

Ürdün'de yatırım işlemlerini kolaylaştırmak amacıyla 2004 yılında Ürdün Yatırım Bürosu (Jordan Investment Board) kurulmuştur. Buna göre söz konusu Ajans, yatırım projelerinin şirketler kanununa göre tescili, projenin başlaması için izinlerin çıkarılması, projede istihdam edilecek yabancı işçilere oturma izni verilmesi konularında görevlidir.

Ürdün'de yatırımlar Sanayi Bölgeleri, Nitelikli Sanayi Bölgeleri, Serbest Bölgeler ve Akabe Sanayi Bölgesi'nde yapılabilmektedir.

2007-2008 döneminde Yabancı Yatırım Kanunu'nun da yatırımcılara birtakım ek kolaylıklar getirmek üzere revizyon öngörülmektedir.

Sanayi Bölgeleri

Ülkede aşağıda isimleri yer alan dört sanayi bölgesi mevcuttur.

- Abdullah II Ibn Al- Hussein Industrial Estate (AIE) Amman – Sahab,
- Al-Hassan Industrial Estate (HIE-QIZ) Irbid.
- Al-Hussein Bin Abdullah II Industrial Estate (HUIE-QIZ) Al-Karak.
- Aqaba Special Economic Zone

Sanayi Bölgeleri'nin avantajları :

- İki yıl boyunca gelir ve sosyal sigorta vergisinden muafiyet
- Emlak vergisinden muafiyet
- Yatırım için kullanılacak makina ve yedek parçalara %100 vergi muafiyeti

Nitelikli Sanayi Bölgeleri

Nitelikli Sanayi Bölgelerinden ABD'ye kotasız ve sıfır gümrük ile ihracat yapılmaktadır. Ürünlerin ABD'ye girebilmesi için bölgede %35 oranında bir katma değer alması ve bunun %8'inin İsrail katma değeri ile olması gerekmektedir. Söz konusu bölgelerde yatırım yapan firmalar ABD'ye ihracatta %15-37 arası fiyat avantajı elde etmektedirler.

Kamuya ait Nitelikli Sanayi Bölgeleri;

- Al-Hassan Industrial Estate
- Al- Hussein Bin Abdullah II Industrial Estate
- Aqaba Industrial Estate
- Ma'an Industrial Estate

Özel Sektör Nitelikli Sanayi Bölgeleri;

- Ad-Dulayl Industrial Park
- Al-Tajamouat Industrial Park
- Cyber City Park
- Al-Qastal Industrial Park
- Al-Zay Ready wear
- Al- Mushatta Qualifying Industrial Estate
- Jordan Gateway project
- Al- Hallabat Industrial Park
- Resources Company for Development and Investment

Aqaba Sanayi Bölgesi

Ürdün'ün güneyinde yer alan Aqaba Sanayi Bölgesi limana yakınlığı nedeniyle stratejik bir konuma sahiptir.

Söz konusu Bölgedeki Avantajlar;

- %0 gümrük vergisi
- %5 gelir vergisi
- %7 satış vergisi
- %0 emlak vergisi
- %0sosyal sigorta vergisi

Serbest Bölgeler

Ülkede dördü kamuya ait, onyedisi özel sektöre ait toplam yirmibir serbest bölge faaliyet göstermektedir. Tüm nakliye dökümanlarının Serbest Bölgeye ürünler indirilmeden teslim edilmesi gerekmektedir. Ürünler Ürdün'deki Serbest Bölgelere nakliye şirketleri, kara taşımacılığı yapan firmaların temsilcilikleri ve gümrük firmaları tarafından sevk edilebilmektedir.

Yatırımları Teşvik Kanunu

Ürdün Yatırımları Teşvik Kanunu, sanayi, tarım, otelcilik, hastane, deniz ve demiryolu taşımacılığı alanlarında vergi muafiyeti ve kolaylıklar sağlamaktadır.

Teşvikler ve vergi muafiyetlerinin dağılımı açısından ülke A, B, C olmak üzere üç bölgeye ayrılmakta ve en yüksek teşviği ve vergi muafiyetini en az kalkınmış olan C Bölgesi almaktadır. Yatırım alanları ve sektörlerine ilişkin düzenleme çerçevesinde Ürdün'deki yatırım bölgeleri sektörler itibariyle aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

- Tarım, deniz ve demiryolu taşımacılığına ilişkin projeler için tüm Ürdün Krallığı C Bölgesidir.
- Otelcilik ve diğer turizme ilişkin projeler için Ölü Deniz Sahil Bölgesi (Sahile 5 kilometre mesafeye kadar) A Bölgesidir (A Bölgesindeki otel yatırımlarının teşviklerden yararlanabilmesi için en az 3 yıldızlı ya da daha yüksek olması gerekmektedir)
- Doğa ve çevrenin korunduğu alanlar hiçbir yatırım bölgesine dahil edilmemiştir.

16 No'lu Yatırımları Teşvik Kanununa göre yabancı yatırımcılardan istenen asgari sermaye miktarı 70.000 dolardır.

Yatırım Kanununa göre yerel ve yabancı yatırımcılar eşit haklara sahip olmakta ve ana sermaye, kar, yatırımın satışından elde edilecek gelirin yurtdışına transferi konularında herhangi bir engel bulunmamaktadır. Firmalarda çalışan yabancı personel ve teknik elemanlar da yurtdışına para transferi yapabilmektedirler.

Yabancı yatırımcının bilişim ve medya sektörlerinde projenin %25'inden fazlasına, havacılık ve kara taşımacılığı, inşaat/ taahhüt, toptan ve

perakendecilik, bankacılık ve sigorta, telekomünikasyon, madencilik ve tahıl sektörlerinde %50'sinden fazlasına sahip olma hakkı bulunmamaktadır.

Gelir vergisi %15-35 arasındadır. Vergilendirilebilir gelirlere uygulanmakta ve sektörler arasında oranı değişmektedir. Bankalar ve mali kurumlardan sermaye geliri vergisi alınmamaktadır. Ürdünlü ve yabancı ücretliler için vergilendirilebilir gelirin ilk 2.820 doları üzerinden %5'den başlayan şahsi gelir vergisi uygulaması, 19.740 doları aşan gelirlere %25 oranına kadar yükselmektedir.

Kurumlar vergisinde yeknesaklık sağlayacak Yasa Teklifi ise Meclis'e sunulmuştur.

İş Kurma

Ürdün Yatırım Kurulu, *one stop shop* –OSS birimi oluşturmuş olup söz konusu birinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Belediye ve Kırsal İşler Bakanlığı, Amman Büyükşehir Belediyesi, Çalışma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Turizm Bakanlığı ile Tapu-Kadaastro Departmanından temsilciler bu birimde görev almaktadır. Söz konusu birim, projelerin Şirketler Kanunu'na göre tescili, başlangıç projeleri için ön lisansların verilmesi, yatırımcılar ve proje için gerekli olan yabancı çalışanlar için vize ve daimi ikamet onayların verilmesi gibi hizmetler sunmaktadır.

Bir yatırım projesi için lisans almak isteyen yatırımcıların tescil belgesi, saha krokisi, tapu, kadastro krokisi ve pasaport fotokopisi ile söz konusu OSS birimine başvurması yeterli olmaktadır.

İthalat

Ürdün'e ithal edilen birçok ürün gümrük tarifesi ve vergisine tabidir. İzin verilen sınai projelerde kullanılmak üzere ithal edilen sınai hammadde ve yatırım malları gümrük tarifeleri ve vergiden muaftır. Halihazırda vergi tavan oranı %30'a indirilmiş, buna ilaveten tüm ilave vergi, harç ve tarifeler kaldırılmıştır. Ancak, araba ve bazı lüks tüketim ürünlerine yönelik ek vergi, harç ve tarifelerin uygulanmasına devam edilmektedir. İstisna olarak alkollü ürünlere uygulanan gümrük vergisi oranı %180, tütüne uygulanan gümrük vergisi oranı ise %70-100 arasındadır. Gümrük vergisi tavan oranı 2010 yılında %20'ye inecektir.

Plastik atık, masa tuzu, mineral su, 10 yaşından fazla arabaların Ürdün'e ithali yasaktır. Buna karşılık, ham deri, ham petrol ve türevleri, siyah çimento, patlayıcılar, amonyum nitrat ve ham fosfat ithali sadece ilgili devlet kuruluşları tarafından verilen izne tabidir. Ürdün gümrüğüne varan tüm ürünlerin Arapça etiketlenmesi gerekmektedir.

2004 yılında yapılan bir düzenleme ile sanayi girdisi olarak kullanılacak hammaddelere (103 ürün için)gümrük vergisi sıfırlanmıştır.

İhracat Dokümanları

40 no'lu Gümrük Kanununa göre gümrük beyanları ihracatın yapılacağı ülkeden ilgili makamlar tarafından tasdikli menşe sertifikası gerektirmektedir. Genellikle, faturanın ülkedeki Ürdünlü diplomatlar tarafından tasdiklenmesi gerekmektedir. Ürdün konsolosluğu veya büyükelçiliği bulunmaması durumunda ise yerel Ticaret Odası tarafından tasdik yeterli olabilmektedir.

Faturada, alış fiyatı ve menşeye ilaveten yükleme, navlun giderleri, sigorta ve diğer giderlerin yer alması gerekmektedir. Tüm faturalarda ithal edilen ürünün Arapça tanımlanması gerekmektedir.

Gıda ürünleri, tarım ve hayvansal ürünler, uydu antenleri, telefon ekipmanları gibi ürünler Gümrük Departmanına beyan edilmeden önce Ürdün'deki ilgili bakanlık veya kuruluş tarafından özel izin gerektirmektedir.

Satış Teknikleri ve Satış Sonrası Servis

Ürdün pazarında binlerce toptancı ve perakendeci faaliyet göstermekte olup, ürün fiyatlandırması, finansman anlaşmaları ve vade şekilleri Ürdünlü ithalatçıların ürün alımı kararını etkileyen faktörlerdir. Ayrıca, navlun giderleri ve teslimat şekli de alım kararını etkileyen diğer faktörlerdir.

Satış sonrası servis ve müşteri desteği hizmetleri Ürdün pazarında giderek önem kazanmaktadır. Bayilerin eğitimi önemli bir faktör olup, kalifiye teknik eleman bulunması Ürdün'ü bölgesel bir satış ve hizmetler merkezi konumuna getirebilecek avantajı sunmaktadır.

Dağıtım ve Satış Kanalları

Ürdün'e ihracat yapmak isteyen firmaların yerel bir bayi veya distribütör ile anlaşmaları tavsiye edilmektedir. 1985 yılında yayınlanan 44 no'lu kanuna göre Ürdün'de tescil edilmiş bir bayi olmadan yabancı bir firmanın Ürdün'e ihracat yapması mümkün olmamaktadır.

Bayi ile anlaşma imzalandıktan sonra Sanayi ve Ticaret Bakanlığından anlaşma dahilinde yer alan ürünler için bir tescil numarası alınması gerekmektedir.

Farklı ürün gamlarına, farklı bayiler belirlenmesi daha uygun olup, yabancı firmanın ülkede birden fazla distribütör tayin etmesi konusunda herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Ürünlerin doğrudan pazarlanması ise genellikle bayi, distribütör veya ithalatçı firma tarafından yapılmaktadır.

TÜRKİYE – ÜRDÜN TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ

ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Ticaret Anlaşması	17.06.1980	10.04.1981
Ekonomi, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması	04.12.1983	26.02.1984
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	06.06.1985	01.01.1987
Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	05.09.1988	07.07.1989
Türkiye Ürdün 4. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	25.06.1992	
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	02.08.1993	09.03.1995
Türkiye-Ürdün İş Konseyi Kuruluş Anlaşması	02.04.1994	

Ürdün ile AB arasında 2010 yılına kadar bir Serbest Ticaret Alanı oluşturulmasını öngören Avrupa-Akdeniz Ortaklık Anlaşması, 24.11.1997 tarihinde imzalanmış bulunmaktadır.

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde, AB'nin Ortak Ticaret Politikaları ile uyum sağlamak amacıyla, Ürdün ile bir Serbest Ticaret Anlaşması imzalanması yönünde müzakereler devam etmektedir.

DIŞ TİCARET

Türkiye – Ürdün Dış Ticareti (1000 \$)

	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
1995	169,817	21,362	148,455	191,179
1996	151,331	28,971	122,360	180,302
1997	106,851	29,857	76,994	136,708
1998	141,412	7,707	133,705	149,119
1999	88,149	16,643	71,506	104,792
2000	99,533	27,272	72,261	126,805
2001	118,900	13,525	105,375	132,425
2002	114,244	18,328	95,916	132,572
2003	148,857	13,602	135,255	162,459
2004	223,811	12,774	211,037	236,585
2005	286,711	26,775	259,936	313,486
2006	321,661	9,319	312,342	330,980
2007	389,230	11,547	377,683	400,777
2008	460,738	25,289	435,449	486,027
2009	455,284	20,354	434,930	475,638

Kaynak: TÜİK

Yıllar itibariyle Türkiye – Ürdün ticareti incelendiğinde dış ticaret dengesinin Türkiye lehinde olduğu görülmektedir. Son veriler göz önüne alındığında ise iki ülke arasındaki ticaret hacminin 475,638 milyon dolara indiği ve 2008 yılına göre %2 oranında daralma gerçekleştiği görülmektedir.

Türkiye'nin Ürdün'e ihraç ettiği başlıca ürünler, elektrikli makinalar, kazanlar, makinalar, demir çelik eşya, otomotiv ve yan sanayi ve ağaç, ahşap eşya olarak sıralanabilir.

Türk firmalarının Ürdün'e ihraç edebileceği ve talep edilen ürünler ise, tuz, kükürt, çimento, gübreler, çeşitli gıda müstazarları, kazanlar, makinalar, plastikler, optik aletler, çinko ve çinko ürünleri, aluminyum ve aluminyum ürünler, etler, sakatat ve organik kimyasallar olarak sıralanabilir.

Türkiye, Ürdün'den, tuz, kükürt, çimento, gübreler, anorganik kimyasallar, aluminyum ve aluminyum ürünler, vatka, keçe ve örme giyim eşyası ithal etmektedir.

Ürdün'ün Türkiye'den 1994 Eylül ayından itibaren ülkemizde şap hastalığı bulunduğu gerekçesi ile et ithalatına koyduğu yasak halen devam etmektedir.

EKONOMİK İLİŞKİLER

Ürdün'deki Türk İnşaat Firmaları

Firma	Faaliyet Alanı
Aydiner İnşaat	İnşaat
Özaltın İnşaat	İnşaat
Aysel İnşaat	İnşaat
Gama Power Systems Inc.	Enerji
Reem Engineering Construction & Trading Co. Ltd.	İnşaat
ISD Group Co.	İnşaat, Dekorasyon ve Ticaret
Koray Construction & Trade	İnşaat
Ak-kim Kimya San. Tic. A.Ş.	İnşaat
Bektaşoğlu İnşaat San.& Ticaret A.Ş.	İnşaat

Kaynak: T.C. Amman Ticaret Müşavirliği

Ürdün, son yıllarda uluslararası finans kuruluşlarınca desteklenen çok sayıdaki altyapı projesini uygulamaya geçirmiştir. Bu gelişmeye paralel olarak müteahhitlik firmalarımızın Ürdün'e olan ilgilerinin de arttığı gözlenmektedir.

2003 yılı Şubat ayında Özaltın İnşaat firması tarafından kazanılan 86 milyon dolar değerindeki Wihdeh Barajı projesi tamamlanmıştır.

2002 yılı Mart ayı itibariyle Jordan Valley Authority tarafından açılan Mujib ve Güney Ghors Sulama projesi kapsamında Zarqa Ma'in Terfi pompa istasyonu ve Kuzey İletim Hattı yapımını içeren projeyi Aydiner İnşaat firması tamamlamıştır. Söz konusu proje kapsamında boru döşenmesi, su deposu yapımı, pompa istasyonları, kum tutucular yer almaktadır.

2001 yılı Kasım ayı itibariyle Kolin İnşaat firması yine Mujib ve Güney Ghors Bölgesi Sulama Projesi kapsamında Mujib derivasyon bendi, su alma yapıları ve su tankları, pompa istasyonu, kuzey boru hattı imalatını içeren projeyi tamamlamıştır. Proje, Güney Ghor arazisindeki tarım faaliyetlerini geliştirmek,

yöredeki mevcut sanayi işletmelerinin su ihtiyacını karşılamak ve Ürdün vadisindeki turistik faaliyetlerin gelişimi ve diğer yöresel ihtiyaçlar için gerekli su teminini amaçlamıştır.

GAMA Grubu'nun, Ürdün'de daha önce üstlendiği projeler şöyledir: 1982-1983 yılları arasında Amman'da Ain Ghazal Pis Su Arıtma Tesisi inşaatı, 1983-1986 yılları arasında Khirbet Al Samra'da Atık Su Stabilizasyon Havuzları ve 2004-2006 yılları arasında da Zarka'da 300 MW Samra Kombine Çevirim Santrali'nin mühendislik, satın alma ve taahhüt (EPC) işleri.

Son olarak da GAMA Holding A.Ş.'nin bir iştiraki olan GAMA Enerji A.Ş., Enerji Ürdün Hükümeti başkent Amman'nın su ihtiyacını karşılamak için, Yap-İşlet-Devret esaslı olan proje için 2006 yılında açtığı ihaleyi kazanmıştır. Proje, Ürdün'ün güneyindeki Disi Bölgesinde bulunan yeraltı su havzasından 25 yıl süre ile çıkarılacak olan yılda 100 milyon m³ suyun, 320 km çelik boru hattı ile Amman'a taşınması ve Amman'da inşa edilecek depolarda teslim edilmesini kapsamaktadır. Projenin yatırım tutarı 1 milyar USD olup 25 yıllık işletme süresi sonunda Ürdün Su ve Sulama Bakanlığı'na devredilecektir.

Türk müteahhitlik firmaları 2007 yılında Ürdün'de 995 milyon dolar değerinde 3 proje üstlenmiş olup bugüne kadar Ürdün'de üstlenilen 24 projenin toplam değeri 1,7 milyar dolara ulaşmıştır.

Müteahhitlik sektörünün dışında Türk firmalarının Ürdün'de, gıda, hazır giyim, elektrikli ev aletleri, otomotiv yan sanayi, mobilya, ve ev tekstili alanlarında yatırımları mevcuttur. Ürdün'deki Türk menşeli sanayi yatırımları 64 milyon dolara ulaşmıştır. Ürdün'de Nitelikli Sanayi Bölgelerinde iki Türk yatırımı mevcuttur. Atateks Firması'nın 3 milyon dolar değerinde, Şahinler Grubu'nun ise 6 milyon dolar değerinde yatırımı vardır.

Ürdün'deki Türk Yatırımları

Firma
Sun Jordan for Ready Made Garments(Şahinler)
Atateks for Foreign Trade
Coca Cola Bishkek Bottlers
Conti Elektrik Jordan
And Plastik
PBI Aqaba Industrial Estate

Kaynak: T.C. Amman Ticaret Müşavirliği

TÜRKİYE-ÜRDÜN EKONOMİK İLİŞKİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE DAİR İŞ KONSEYİ GÖRÜŞLERİ

- Ürdün'de yatırım, ekonomik ortam ve mevzuat açısından son derece elverişlidir. Ancak Ürdün küçük bir pazardır. Bununla birlikte, Ürdün'ün bölge ülkeleri ve AB ile ticari entegrasyonu, diğer taraftan Nisan 1997'de AB ile imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde ülke pazarı büyümektedir. Bu çerçevede, hem ikili ticaretin mevcut potansiyele uygun düzeyde gelişmesini hem de bölgesel pazar payının ve rekabet gücünün artırılmasını teminen Türkiye ile Ürdün arasında STA'nın da biran önce imzalanması gerekmektedir.
- Ürdün ve Türkiye arasında Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmasına Ürdün tarafı Anlaşma'nın imzalanmasına sıcak bakmamaktadır. Ürdün'ün AB ile Ortaklık Anlaşması'ndan dolayı, Türk malları Ürdün pazarında özellikle AB'den gelen ürünler karşısında rekabet sorunu yaşamaktadırlar.
- Ürdün'ün ABD ile imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde, ABD'ye ihracatta yüksek gümrük sorunu olan firmalarımızın ülkede Ürdünlü bir ortak ile işbirliği sonucunda bu engeli aşmaları mümkün görülmektedir.
- İkili ekonomik ilişkilerde en önemli sorunlarından biri nakliyedir. Ürdün'ün aldığı transit geçiş ücretleri oldukça yüksek olup, indirilmesi talep edilmesine rağmen halen hiçbir değişiklik olmamıştır.

Ürdün'e yapılan taşımalarda uluslararası Triptiklerin sayılmayarak Fişe adı verilen bir uygulama ile her seferinde 32 dolar ücret alınmaktadır. Ayrıca, mazot fiyat farkı adı altında araçlarımızdan tahsil edilen 115 dolar uygulaması kaldırılmış bulunmaktadır.

Ürdün'den transit geçişlerde alınan araç sigorta fiyatları yüksektir. Ürdün tarafı sigorta şirketinin özel bir kuruluş olduğunu ve bu sebeple müdahale edilemeyeceğini belirtmiştir.

- Bölgedeki son gelişmeler gözönüne alındığında, körfez ve bölge ülkeleri için önemli bir sıçrama platformu olan Ürdün'de iki ülke firmalarının ortak yatırım yapmalarında büyük yarar görülmektedir. İki ülke arasında potansiyel işbirliği alanlarının başında su kaynaklarının kullanımı, ulaşım, turizm, inşaat, tekstil, telekomünikasyon ve tarım gelmektedir.
- Ürdün'de elektrikli teçhizat gerek ihracat, gerekse ortak yatırım olanaklarına sahip bir daldır, ülkede otomotiv yan sanayi alanında da ihracat ve ortak girişim olanakları mevcuttur. Buna ilaveten madencilik alanında da fosfor, potas, işleme konularında yatırımın sözkonusu olabileceği düşünülmektedir.

- Turizm alanında da bölge potansiyelinin kullanılmasına yönelik olarak, Türk firmalarının gerek müteahhitlik, gerekse işletmecilik hizmetlerinde etkin rol oynaması mümkündür. Bu konuda Türk firmalarının Ölü Deniz'in turizm konusunda geliştirilmesi için Ürdünlü firmalar ile işbirliği yapması mümkün görülmektedir.
- Irak'a yönelik taşımacılığın büyük bölümünün Akabe'den yapıldığı dikkate alındığında, Türk firmaları açısından Akabe Özel Ekonomi Bölgesinde önemli yatırım imkanları mevcuttur. Nitelikli Sanayi Bölgesi statüsündeki bölge, ABD'ye gümrüksüz ihracat imkanları sunmaktadır. Bölgenin içinde ayrıca suni göletler, oteller, ticaret merkezleri ve golf sahalarının yer aldığı büyük bir turistik tesis projesi öngörülmektedir. Bölgede halihazırda çeşitli sektörlerde üretim yapan yabancı sermayeli yaklaşık 10 firma mevcuttur.

Faydalı Olabilecek Web Adresleri

Ürdün Ticaret Birliği

www.arab-business.net/jordan.html

Amman Dünya Ticaret Merkezi

www.wtca.org

Ürdün İhracatı Geliştirme ve Ticaret Merkezleri Müessesesi

www.jedco.gov.jo

Yatırımları Teşvik Kurumu

www.arab-business.net/ipc/

Ürdün Ticaret Mevzuatı

www.multitasking.com/jordanbiz/index.html

Ürdün Ticaret Odaları Federasyonu

www.fjcc.com.jo

Ürdün Gümrükler Genel Müdürlüğü

www.customs.gov.jo

Ürdün Sanayi Bölgeleri Kurumu

www.jiec.com

Ürdün Merkez Bankası

www.cjb.gov.jo

Ürdün'de Yatırım İmkanları

www.jordaninvestment.com

Ürdün Yatırım Kurulu

www.jib.com.jo

T.C. Amman Büyükelçiliği

Adres : ABBAS MAHMOUD AL-AQQAD ST.31 P.O.BOX 2062 JABAL AMMAN
11181 AMMAN-JORDAN

Tel : 00.962.6.464 12 51

Fax : 00.962.6.461 23 53

T.C. Amman Ticaret Müşavirliği

Tel : 00 962-6 465 08 15 / 464 12 51 / 464 12 52

Fax : 00 962-6 461 16 88

E-posta : dtamm@wanadoo.jo

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

TOBB Plaza Talatpaşa cad. No:3 Kat:5 34394 Gültepe Levent İstanbul

Telefon: 0 212 339 50 00 (pbx)

Faks: 0 212 270 30 92

0 212 270 41 90 (pbx)

E-mail: info@deik.org.tr

Web: www.deik.org.tr

Yönetim Kurulu Başkanı:

M. Rifat Hisarcıklıoğlu

İcra Kurulu Başkanı:

Rona Yırcalı

Genel Sekreter:

Ufuk Yılmaz